

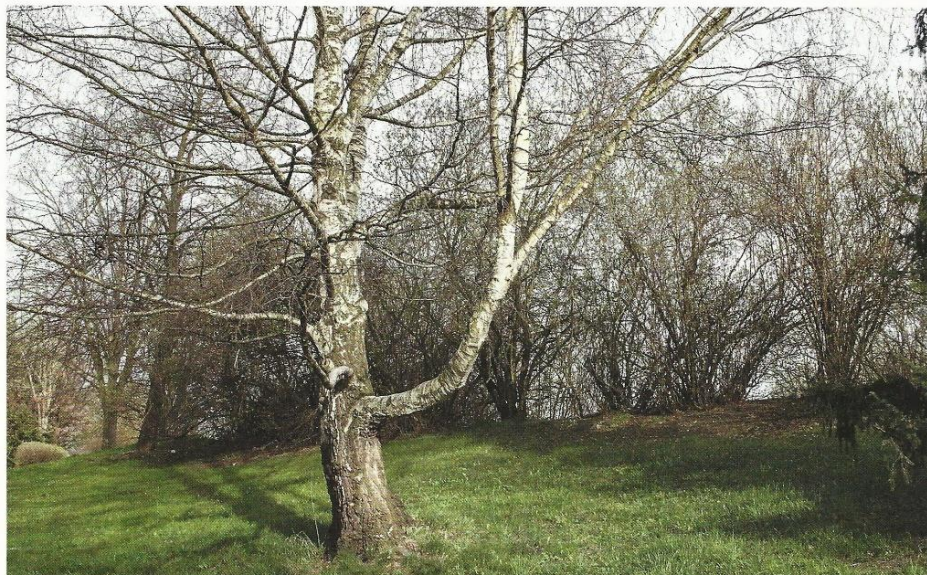

Napsali o nás:

AGRObase ZPRAVODAJ, 6. 4. 2018

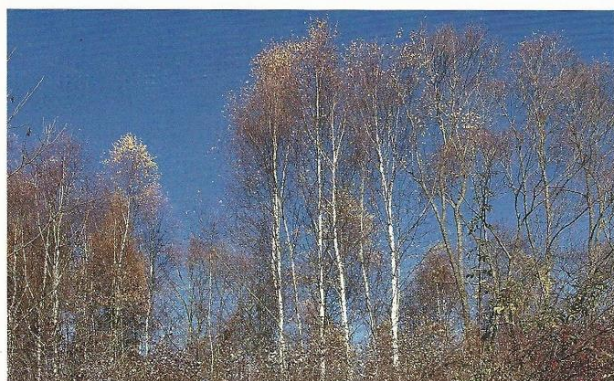
PŘI PRVOTNÍM ZALESŇOVÁNÍ HOLIN JE TŘEBA VÍCE VYUŽÍVAT PIONÝRSKÉ DŘEVINY

ZHRUBA V POLOVINĚ LETOŠNÍHO ROKU BY MĚLA SPATŘIT SVĚTLO SVĚTA NOVELA VYHLÁŠKY Č. 83/1996 SB., O ZPRACOVÁNÍ OBLASTNÍCH PLÁNŮ ROZVOJE LESŮ A O VYMEZENÍ HOSPODÁŘSKÝCH SOUBORŮ. TA SE AKTUÁLNĚ PŘIPRAVUJE, STEJNĚ TAK JAKO PROGRAMY NA OMEZENÍ EXPANZE KŮROVCE, JAKO JE JIŽ NĚKOLIKRÁT ZMÍNĚNÉ KROPENÍ VYTĚŽENÉHO DŘEVA.

naše země plná rozsáhlých holin, činí ve skutečnosti průměrná výměra všech holin v ČR nepatrných 0,39 hektaru a vůbec největší holiny po již realizovaných kalamitních těžbách dosahují plochy něco kolem 10 hektarů.

Nejen při prvotním zalesňování lze využít nejen zmiňované oblastní plány rozvoje lesů, ale také poznatků Výzkumného ústavu lesního hospodářství a myslivosti (VÚLHM), který prostřednictvím Lesnického informačního centra publikuje celou řadu výsledků již dokončených výzkumných úkolů týkajících se mimo jiné právě pionýrských dřevin. Ústav také již zpracoval za účasti České zemědělské univerzity v Praze, Mendelovy univerzity v Brně a ÚHÚL novou metodiku pro vlastníky a správce lesů, která přináší souhrnné informace o melioračních a zpevňujících účincích lesních dřevin v cílových hospodářských souborech borového a smrkového hospodářství, kde je potřeba zlepšení půdních vlastností a stabilizace (statické zpevnění) porostů nejnaléhavější. V metodice jsou jednotlivé dřeviny seřazeny v jednotlivých cílových souborech podle úrovně svého působení na vlastnosti půdy a podle úrovně zpevňujícího účinku. Součástí je i návrh péstebních opatření pro vnášení těchto dřevin do porostů, včetně doporučených sponů. Kromě úpravy legislativní povahy tato metodika diferencuje meliorační a zpevňující účinnost skupin dřevin; v tabulkách jsou tyto skupiny odděleny podle klesající účinnosti – dřeviny s vysokým melioračním potenciálem a zpevňující funkcí, dřeviny s dobrou meliorační a zpevňující funkcí a dřeviny, u kterých je meliorační a zpevňující funkce dostatečná.

v lokalitách s vyššími zdroji vody. Smrky totiž přizpůsobily měnícím se podmínkám svůj kořenový systém, „sáhly“ si svými kořeny pro vodu do nižších poloh a jsou nyní vůči suchu odolnější. Tak trochu to připomíná scénu z kultovního filmu Jurský park a v něm prezentovanému úsloví „život si najde cestu“. Což je základní a nad všemi ochranářskými projekty čínící pravda a také základní princip evoluce, probíhající po celou dobu existence naší planety.

Zpět ale ke zmiňované vyhlášce. Takzvané „pionýrské dřeviny“, což jsou odbornou terminologií právě meliorační a zpevňující dřeviny, by měly být na vytěžených holiňách vysazovány podle vegetačních stupňů, což znamená, že ne všude se hodí každá z nich. Obecně přitom platí, že v nižších polohách by se měl zvýšit podíl douglasky, jedle, jasanu nebo třešně, ve vyšších polohách pak je možné jako pionýrské dřeviny použít javor klen, olši, jilm či břízu. Prakticky všude je pak vhodné zvýšit podíl buků. Jak rozsáhlé budou holiny po kůrovcových těžbách, se teprve v praxi ukáže. Zatím ale není situace zdaleka tak tragická, jak si myslí laická veřejnost na základě tezí ochránců přírody. I když to totiž mediálně vypadá, jako by byla

Novelizace uvedené vyhlášky by měla přispět k omezení očekávaných expanzí kůrovce a zpřesnit tak základní hospodářská doporučení pro oblastní plány rozvoje lesů, které v minulosti zpracoval Ústav pro hospodářskou úpravu lesů (ÚHÚL). Oblastní plány jsou přitom zpracovány pro 41 přírodních lesních oblastí podle místních geologických, klimatických a hydrologických podmínek a z těchto dokumentů by také měly vycházet lesní hospodářské plány. ÚHÚL přitom doporučuje vymezit v lesních oblastech ohrožených chřad-

nutím (a kvůli tomu vyšší pravděpodobnosti napadení kůrovcem) hospodářské soubory pro smrkové porostní typy a v nich následně cíleně snížit podíl smrku a zvýšit podíl melioračních a zpevňujících dřevin. Do ostatních porostů ale není nutné zasahovat. I když to veřejně není příliš známé, dosavadní poznatky ÚHÚL ukazují, že i tolik kritizovaný smrk se dokáže postupně měnícím se klimatickým podmínkám přizpůsobovat (samozřejmě jen do určité míry), takže na řadě míst jsou porosty smrků v suchších oblastech v lepším stavu než

V metodice je uveden také nový přístup ke stanovení minimálních hektarových počtů pionýrských dřevin. Návrh uvedený v této metodice napravuje terminologické chyby legislativy (sazence – sadební materiál) a záměrně již neuvádí minimální počty odděleně pro dřeviny základní a dřeviny meliorační a zpevňující. Řada dřevin totiž plní současně produkční a meliorační, případně i zpevňující funkce. Zájemci o tištěnou verzi si mohou o její zastlání napsat na adresu: knihovna@vulhm.cz.

Petr Havel, foto: Nina Havlová